

Modrost v pregovorih domačih in tujih.

Malo.

Srečen, kdor je z malim zadovoljen!
Po malo in po malo je velik kup.
Malo, pa dobro!
Malo pomaga malo in škodi malo.
Malo in večkrat mošnje polni.
Malo je, kar otroke zveseli.
Kdor malega ne ceni, se ob velikem poleni.
Kdor malo ima, ni reven; kdor mnogo hoče, je reven.
Kdor je z malim zadovoljen, je bogat.
Malo govoriti, veliko povedati, to kaj velja.
Malo jesti, malo piti je pol življenja.
Ne preveč in ne premalo zadovoljnost ti bo dalo.
Boljše malo pa častno ko mnogo pa nečastno.
Boljše malo po pravici ko mnogo po krivici.
Boljše malo v miru ko mnogo v prepiru.
Kdor malo ima, lažje nosi.
Malo gre gor, veliko gre dol.
Malo se rado skisa.
Malo dela, malo jela.
Malo prepozno je zelo prepozno.
Kdor malo ima, slabo kuha.
Kdor malo ima, malo daje.
Z malim zadovoljen biti, je težko.
Malo ti za me, malo jaz za te.
Malo ali nič je eno.

Reki. Malo te je.
Premalo te je!
Za malo se zdeti.
Na malo iti.
Na malem biti, živeti.
Do malega, do mala.
Kratko in malo ne.
Ni kratko ni malo.
Prebito malo!

Drobiž.

Kako visok je človek. Človek je povprečno visok od 1 m 25 cm do 1 m 99 cm. Najmanjša ženska na svetu je Hilarija Agylea iz Sinaje, ki meri samo

38 cm. Največji človek je doslej Finec Camus, ki meri 2 m 83 cm. Najmanjši narod na svetu je neko črno pleme v Afriki po imenu Akka. Ti zamorci merijo povprečno le po 1 m 37 cm. Za njimi pridejo Indokitajci, potem Japonci in Malajci. Veliki ljudje so v Polineziji. Merijo povprečno 1 m 74 cm. Tudi Afrikanci so zelo veliki, ker merijo povprečno 1 m 72 cm, največji ljudje sploh so pa Škoti, ki merijo povprečno 1 m 78 cm.

Zanimive izkopenine na Slovaškem. Slovaški listi poročajo, da so pri kopanju v Topolčanah našli na okostje velike predpotopne živali, menda na mastadon. Našli so kosti, ki so po 2 metra dolge. Kočnik je bil 17 cm dolg in 10 cm širok. Email na zobu je prav dobro ohranjen in lepo bel.

3500 ljudi in 2500 psov. V kraju Middleton na Angleškem se je pri ljudskem štetju pokazalo, da šteje kraj prebivalstva 3500 in da je v občini tudi 2500 psov. V glavni ulici je 400 psov, v drugih pa 2100. Po nekaterih hišah imajo kar 10 do 15 psov. Tako je le malo ljudi v Midletonu brez psa.

Najmanjše glavno mesto. Salomonovi otoki v Tihem oceanu, ki so bili pred vojno last nemškega cesarstva, so pripadli po mirovni pogodbi Angležem. Glavno mesto teh otokov je Tulagi. Mesto šteje 34 prebivalcev, in sicer: 33 Evropejcev in 1 Kitajca.

Znamenitosti na zemlji. Pod naslovom »Česa mnogi še ne vedo« je izšla v Curihu knjiga, ki pojasnjuje nekatere posebnosti na svetu. Omenja najprej sedmero svetovnih čudežev: Eifflov stolp v Parizu, ki je visok 300 m, hiša Woolworth-Building v New Yorku, ki je najvišja zgradba na svetu s 55 nadstropji, in hiša v New Yorku, ki ima prostora za 10.000 ljudi. Največji kolodvor na zemlji je Grand Central Terminal newyorške Central and Hudson železnice, ki teče pod zemljo. Najhitrejši vlak na svetu je ekspresni med Londonom in Liverpoolom, ki predrvi v 87 minutah 91 angleških milj. V eni uri premeri ta vlak nad 100 km daljave. Najdaljši predor na svetu je še vedno 28 km dolg

simplonski tunel. Najdaljši most na svetu je viadukt čez reko Haokong v Kitajski; dolg je 44 km. Največja ladja sedanosti je »Majestic«, last White Star Line. Največji svetilnik na svetu je svetilnik na neki višini na Bijonu. Največji pogon na zemlji je instalacija Queeston na Niagari. Najvišji hrib v Evropi je po šolskih knjigah Montblanc, v resnici pa gora Elbrus v Kavkaziji. Največ vulkanov ima Japonska, najhladnejša pokrajina na zemlji je pri kraju Verhojansk v Sibiriji, najstarejše drevo je neka močvirna cipresa v Mehiki, a najglasnejša ptica živi v Južni Ameriki in Afriki in se imenuje z imenom, ki pomeni po naše »zvonček«.

Živali v spanju. Spanje domačih in divjih živali je različno. Neki angleški naravoslovec se je prav posebno zanimal za spanje živali in je o tem spisal veliko knjigo. Divji konji povečini prespijo tako, da se vležejo v travo. Toda ukročeni konji se ne vležejo, ampak spé po večini stojé. Posebno zanimivo je to, da konj, kadar počiva, stoji vedno na treh nogah, tretja se pa le nalahno naslanja k tlom. V tem oziru je slon tudi podoben konju. Slon v puščavi se ponavadi vleže; toda ujet slon, čeprav mora včasih težko delati, spi vedno stojé in samo 4 do 5 ur skupaj. Volk in lisica spita ponavadi tako, da se skupaj zvijeta. Nos vtakneta med taci prednjih nog in potem se pokrijeta s kosmatim repom. Pes ravnotako spi kot volk in lisica. Kadar se pa vleže samo za kratek čas, tedaj spi ponavadi stegnjen, glavo položi na stran ali pa med prvi nogi. Med vsemi štirinogatimi živali sta pa posebno zanimiva neka opica, »lenuh« imenovana, in netopir. Opica ima dolg rep, pa ga ovije okoli veje in z glavo navzdol prespi celo zimo. Ravnotako je tudi z netopirjem. Ptiči spe ponavadi vsi na nogah, stoječi po konci, samo nekatere ptice, kakor štorlkja, žerjav itd., spe na eni nogi.

Živali in opojne pijače. Da živali ne marajo opojnih pijač, je splošno mnenje, pa ni pravilno. Ko zori grozdje, je vse polno ptičev, posebno drozgov in srak, v vinogradu, ki grozdje pridno obirajo in kriče kakor pijanci v gostilni. Tudi

peš rad srka opojne pijače, posebno če so s sladkorjem oslajene; ko se opije, pa uganja neumnosti, skače, se valja in laja. Opice opijanijo lovci, da ne razločijo človeka od opice, in mu slede, kamor človek hoče — seveda v ujetništvo. Sloni se tudi ne branijo opojnih pijač, a neprehudih. V pijanosti jih ljudje brez nevarnosti pobijajo. Če je tudi treba precej pijače, da se opoji slon, se to vendar izplača, ker odtehta njegova mast, koža in slonova kost daleko vse stroške.

Koliko je veljala svetovna vojna. Kakor se je sedaj ugotovilo, je stala ta vojna 1.093.601 milijard švicarskih frankov. Od te vsote je antanta izdala 762.760 švicarskih frankov, ostanek 330.841 milijard pa centralne države. Za prevožno tega zneska v srebrnih novicah bi bilo treba 500 železniških vagonov po 10 ton, v zlatih pa 32 vagonov.

Kaj živali počenjajo, preden izbruhne vulkan. Vulkaničen izbruh je bil pred meseci na gori Etni v Siciliji. Zanimivo je poročilo, kaj delajo živali ob takem času. Sicilski listi poročajo, da so slutili psi že dva dni prej katastrofo. Bili so potrti, so cvilili in hodili s povešanimi repi z enega kraja v drugega. Ko je nastal prvi hudi sunek, so začele mačke milo mijavkati in hodile pred nogami svojih domačih, da bi jih rešili nevarnosti. Nekdo je videl mačko, ki je nesla v gobcu pred par dnevi položene mačice, da jih skrije na varnem. Vse druge domače živali so bile tudi silno nemirne, posebno konji. Vsi ptiči so že dva dni prej nehali peti. Zajci, ki so silno plašne živali, so prišli iz goščav k cestam, ne da bi se bali mimoidečih.

zr

Slovstvo.

Zemljepisni atlas kraljevine SHS. Izdalo »Društvo slovenskih profesorjev« v Ljubljani. Izvršil ing. Viktor Novak. Založila Jugoslovanska knjigarna 1923. Cena Din 48.—. Prvovrstno delo, ki nam podaja na sedmih listih plastično jako nazorno sliko vse naše Jugoslavije. Posebno zanimiva je na karti 4 pridejana jezikovna kartica. Vse delo je v celoti